

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 6. aprila 2021.godine
Br.ref.:RK 1738/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI105/20

Podnosilac

Shani Rexhepi

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda
Pml. br. 115/2020 od 20. maja 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Shani Rexhepi iz opštine Drenas, koga zastupa Ramiz Krasniqi, advokat iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Pml. br. 115/2020 Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), od 20. maja 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom podnosilac zahteva navodi da su mu povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članu 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 30. juna 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 6. jula 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća) Bajram Ljatići i Nexhmi Rexhepi, članovi.
7. Dana 10. jula 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva.
8. Istog dana, Sud je podneo kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 25. marta 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 9. septembra 2019. godine, Osnovni sud u Prištini – Departman za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovni sud), je presudom PKR. br. 675/2006, oglasio krivim podnosioca zahteva zbog krivičnog dela nasilni seksualni odnos iz člana 74, stav 1 Krivičnog zakonika Kosova (u daljem tekstu: KZK) i izrekao mu kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 4 (četiri) godine, dok je optuženog B.M. oslobodio od optužbe za krivično delo pomoć u nasilnom seksualnom odnosu iz člana 74, stav 1 KZK-a u vezi sa članom 24. KZK-a.
11. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu, navodeći postojanje bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešnog i

nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, sa predlogom da se ožalbena presuda poništi i stvar vrati na presuđivanje ili da se preinači i podnosilac zahteva oslobodi od optužbe. Žalbu je uložilo i Osnovno tužilaštvo i zastupnik oštećene strane, sa predlogom da se preinači ožalbena presuda i da se optuženima izreknu oštrije kazne. Branilac optuženog B.M., je odgovorom na žalbu Osnovnog tužilaštva, predložio da se žalba Tužilaštva odbije i da se ožalbena presuda u vezi sa optuženim B.M. potvrdi.

12. Dana 6. decembra 2019. godine, Apelacioni sud je, presudom PAKR. br. 532/19, odbio, kao neosnovane, žalbe podnosioca zahteva, Osnovnog tužilaštva i zastupnika oštećene strane, dok je presudu Osnovnog suda P. br. 675/06 od 9. septembra 2019. godine potvrdio.
13. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu, navodeći postojanje bitne povrede odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona, sa predlogom da se osporene presude ponište i stvar vrati na presuđivanje prvostepenom sudu.
14. Dana 20. maja 2020. godine, Vrhovni sud je, presudom PML. br. 115/2020, odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo podnosilac zahteva protiv presuda Osnovnog suda i Apelacionog suda.

Navodi podnosioca

15. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda PML. br. 115/2020 od 20. maja 2020. godine, sa navodom da je ista doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda, zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP-a.
16. Što se tiče navodne povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, podnosilac zahteva, u suštini, ističe da je povređeno načelo jednakosti oružja i odluka Vrhovnog suda nije dovoljno obrazložena. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi: *“Vrhovni sud, prilikom odlučivanja, uopšte nije uzeo u obzir njegov zahteva da razmotri i pravično i tačno utvrdi sve dokaze koji se nalaze u spisima predmeta“*.
17. Podnosilac zahteva navodi da su rešenja Osnovnog suda i Apelacionog suda doneta uz apsolutnu povredu odredaba krivičnog postupka, zato što je izreka presude prvog stepena, koju je potvrdio i Apelacioni sud, nejasna, kontradiktorna i nisu predstavljeni razlozi u vezi sa odlučnim činjenicama.
18. Podnosilac zahteva, dalje, navodi da su presude sudova zasnovane na neprihvatljivim dokazima. U tom smislu, podnosilac zahteva navodi da redovni sudovi nisu potpuno utvrdili činjenično stanje, zato što nisu uzeli u obzir forenzički izveštaj, već su uzeli kao dokaz pismo koje je napisalo lice B.K.
19. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da: (i) proglasi njegov zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi da je došlo do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a; i (iii) da proglasi ništavu presudu Vrhovnog suda.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o radu.
21. U tom smislu, Sud se poziva na članove 113.1 i 113.7 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

Član 113

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

22. Sud se dalje poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48. [Tačnost podneska]

Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član 49 [Rokovi]

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...].

23. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog suda PML. br. 115/2020 od 20. maja 2020. godine; naglasio je prava i slobode za koje navodi da su mu povređena; iscrpeo je sva pravna sredstva propisana zakonom i podneo je zahtev u rokovima propisanim Zakonom.

24. Međutim, pored ovih uslova, Sud takođe treba da razmotri da li je zahtev podnosioca ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) ovog Poslovnika posebno propisuje:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”*
25. Sud primećuje da se, u suštini, svi navodi podnosioca zahteva odnose na povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a. S tim u vezi, podnosilac zahteva se žali da su u njegovom slučaju sudovi pogrešno utvrdili činjenice i pogrešno tumačili zakon.
26. Što se tiče ovih navoda, Sud prvo ističe da se kao opšte pravilo, navodi o pogrešnom utvrđivanju činjeničnog stanja i pogrešnom tumačenju zakona, za koje se navodi da su počinili redovni sudovi, odnose na oblast zakonitosti i, kao takvi, ne spadaju u nadležnost Ustavnog suda. Stoga, u principu, njihova ocena nije dužnost Ustavnog suda, već redovnih sudova (vidi, prema potrebi, slučajeve Suda br. KI06/17, sa podnosiocem zahteva: *L.G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. oktobra 2016. godine, stav 36; slučaj KI122/16, sa podnosiocem zahteva: *Riza Dembogaj*, presuda od 30. maja 2018. godine, stav 56; i KI49/19 sa podnosiocem zahteva: *Limak Kosovo International Airport S.H.A., "Adem Jashari"*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. oktobra 2019. godine, stav 47).
27. Sud je više puta ponovio da nije njegova dužnost da se bavi greškama u utvrđivanju činjenica i tumačenju zakona koje su navodno počinili redovni sudovi (*zakonitost*), osim i u meri u kojoj su mogli povrediti ustavna prava i slobode (*ustavnost*). Ustavni sud ne može oceniti razlog zbog kojeg je redovni sud doneo jednu, umesto neke druge odluke. U suprotnom, Ustavni sud bi postupio kao sud „*četvrtog stepena*“, što bi rezultiralo prekoračenjem granica utvrđenih u njegovoj nadležnosti. Stoga, uloga redovnih sudova je da upravljaju dokazima, utvrde činjenice i tumače i primene relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, prema potrebi, slučajeve Ustavnog suda: KI70/11, sa podnosiocem zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine, stav 29; KI06/17, gore citiran, stav 37; KI122/16, gore citiran, stav 57; i KI49/19, gore citiran, stav 48).
28. Ovaj stav je dosledno zauzimao Ustavni sud, koji je jasno isticao da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog ili procesnog prava (vidi, odluke Ustavnog suda: KI06/17, gore citiran, stav 38; KI122/16, gore citiran, stav 58; i KI49/19, gore citiran, stav 49).
29. Sud međutim pojašnjava da, iako je uloga Ustavnog suda ograničena u smislu ocene tumačenja zakona od strane redovnih sudova, on se mora uveriti i preduzeti mere kada se argumentuje da je redovni sud „*primenio zakon na očigledno pogrešan način*“ u konkretnom slučaju, što je moglo rezultirati „*proizvodnim*“ ili „*očigledno neobrazloženim*“ zaključcima (vidi, između ostalog, slučaj Suda KI154/17 i 05/18, sa podnosiocem zahteva: *Basri Deva*,

Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću "Barbas", rešenje o neprihvatljivosti od 28. avgusta 2019. godine, stavovi 60 do 65 i tamo korišćene reference).

30. U ovom slučaju, Sud primećuje da je glavni navod podnosioca zahteva, pokrenut putem njegovog zahteva, da mu je presudom Vrhovnog suda od 20. maja 2020. godine povređeno načelo jednakosti oružja i načelo obrazložene sudske odluke - dva bitna elementa prava na pravično i nepristrasno suđenje. Podnosilac zahteva povezuje ove navode sa argumentima da je, prema njegovom mišljenju, izreka predmetne presude bila kontradiktorna i da su redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje.
31. S tim u vezi, Sud primećuje da je Vrhovni sud rešavao sve navode podnosioca zahteva, koji se odnose na: (i) argument da je izreka prvostepene presude, koju je potvrdio i Apelacioni sud, nerazumljiva i kontradiktorna, jer u njoj nisu predstavljeni razlozi koji se odnose na odlučne činjenice; (ii) redovni sudovi nisu u potpunosti utvrdili činjenično stanje, zato što su kao dokaz uzeli pismo koje je napisao svedok B.K.
32. Što se tiče prvog navoda podnosioca zahteva, Vrhovni sud je, presudom PML. br. 115/2020 od 20. maja 2020. godine, između ostalog, istakao:

"Stoji činjenica da se u presudi prvostepenog suda, u izreci u kojoj je osuđeni Sh.R. proglašen krivim, opisuju i postupci oslobođenog B.M., i da su i u oslobađajućoj izreci opisani isti postupci, međutim, po oceni ovog suda, ova činjenica nije uticala na zakonitost odluke što se tiče osuđenog Sh.R., jer, na osnovu spisa stvari, njegovi postupci stoje. Takođe, ovaj sud nalazi da je obrazloženje osporene presude jasno i da sadrži sve odlučujuće činjenice ove krivično – pravne stvari i da je isto sastavljeno shodno odredbama iz člana 370., stav 6. ZKPK-a. U obrazloženju je predstavljeno dovoljno zakonskih razloga za sve tačke kako one činjenične tako i one pravne na osnovu kojih je doneta meritorna odluka a koje kao pravične i zakonite prihvata i ovaj sud. Prvostepeni sud je dao razloge u vezi sa protivrečnim dokazima, predstavljajući na potpun način koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili ne dokazane, dakle, vršeci ocenjivanje protivrečnih dokaza i ocenjujući sve izvedene dokaze tokom sudske rasprave, za to je i predstavio svoje zaključke, koje kao pravične i zakonite prihvata i ovaj sud".

33. Vrhovni sud je takođe rešavao i drugi navod podnosioca zahteva da su presude zasnovane na neprihvatljivim dokazima, jer su kao dokaz uzeli pismo koje je napisao svedok B.K. S tim u vezi, Vrhovni sud je, između ostalog, istakao:

"Što se tiče navoda da je presuda zasnovana na neprihvatljivim dokazima, ovaj Sud nalazi da je pismo pisano od svedoka B.K. predstavljeno ka dokaz od strane Državnog tužioca na raspravi od 24.07.2019. god. i da je kao takav izveden od sudskog veća na ovoj raspravi i branilac osuđenog je dao svoje primedbe u vezi ovog pisma, dok navodi da ovo pismo ne postoji, takođe ne stoji, zato što u spisima stvari, ovaj sud je utvrdio da se nalazi izjava svedoka B.K., dok ovaj sud takođe nalazi da shodno članu 327. ZKPK-a, na sudskoj raspravi dokazi se na izvode nego se

predstavljaju po redu i sada se bavimo sa izmenom zakonske terminologije, dakle nemamo više izvođenje dokaza onako kako se navodi u zahtevu, nego imamo predstavljanje dokaza.

Vrhovni sud je uvidom u gore navedeni zapisnik, utvrdio da među materijalnim dokazima koji su predstavljeni od Državnog tužioca, nalazi i pismo pisano rukom, dok ostale strane u postupku nisu predstavile druge materijalne dokaze, stoga, i sudska rasprava je nastavljena dana 04.09.2019. god., završnim rečima stranaka”.

34. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da su redovni sudovi u celosti razmatrali i obrazložili navode podnosioca zahteva i da postupci pred redovnim sudovima, u celini, ni na koji način nisu bili nepravični i proizvoljni.
35. S tim u vezi, Sud smatra važnim da istakne da „pravda“ koja se zahteva članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, nije „suštinska“, već „proceduralna“ pravda. U praktičnom smislu, ovo se pre svega izražava primenom principa procesnog kontradiktornog postupka, gde se strane saslušavaju i postavljaju pod istim uslovima u postupcima pred sudovima (vidi, prema potrebi, slučajeve Ustavnog suda br. KI42/16 sa podnosiocem zahteva: *Valdet Sutaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2016. godine, stav 41 i druge reference tamo pomenute, i KI49/19, gore citiran, stav 55).
36. Što se tiče ovog argumenta, Sud ponavlja da član 31. Ustava, zajedno sa članom 6. EKLJP-a, nikome ne garantuje povoljan ishod u sudskom procesu. Međutim, nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupka od strane redovnih sudova, odnosno odlukama redovnih sudova, kao i samo pominjanje članova Ustava, samo po sebi ne može pokrenuti potkrepljeni navod o ustavnoj povredi. Kada se navode takve povrede Ustava, podnosioci zahteva moraju da pruže obrazložene navode i uverljive argumente (vidi, prema potrebi, odluke Ustavnog suda, KI56/17, sa podnositeljkom zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 42).
37. U smislu ovih objašnjenja i uzimajući u obzir navode podnosioca zahteva i činjenice koje je on izneo, Sud smatra da podnosilac zahteva ne dokazuje i ne potkrepljuje u dovoljnoj meri svoj navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
38. Shodno tome, Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije potkrepio navode da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni i da su osporenim odlukom povređena prava i slobode zagarantovane Ustavom i EKLJP-om.
39. Stoga, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i, shodno tome, neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članovima 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 25. marta 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona, i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi